

NEURODEGENERATÍV BETEGSÉGEK

- Típusos példái az Alzheimer kór, a Parkinson kór és az amyotrophiás laterális sclerosis
- Halálos betegségek; lappangó kezdet
- Pathogenesis: a neuronokban bizonyos fehérjemolekuláknak a térszerkezete nem tisztázott okból megváltozik (protein misfolding); a molekula aggregálódik és neurotoxikus inklúziót képez →
következmény: progresszív neuronpusztulás

ALZHEIMER KÓR

- **A dementia** fő oka (elbutulás; az emlékezés és az életvitelhez szükséges értelmi képességek elvesztése)
- A tünetek az 50. év után kezdődnek; a gyakoriság az életkorral növekszik
- Jobbára sporadikus

Pathogenesis

Két fehérje, az amyloid precursor protein és a **tau** válik kórossá

- Ha a neuronokban lévő transzmembrán fehérje, az amyloid precursor protein hasítását az α -szekretáz helyett β -szekretáz végzi: amyloid- β aggregátumok → amyloid fibrillumok keletkeznek
- Az amyloid- β neurotoxikus: szinapszis diszfunkció + a szinapszisok száma ↓
- Az axonok tápanyagokkal való ellátásában szerepet játszó **tau** az axonokból a cytoplasmába helyeződik és aggregálódva neurofibrilláris csomót képez → neuron diszfunkció és sejthalál

Makro

- Szervsúly ~1100 g
- Az agykéreg sorvadt ➔ a gyrusok keskenyek, a barázdák mélyek

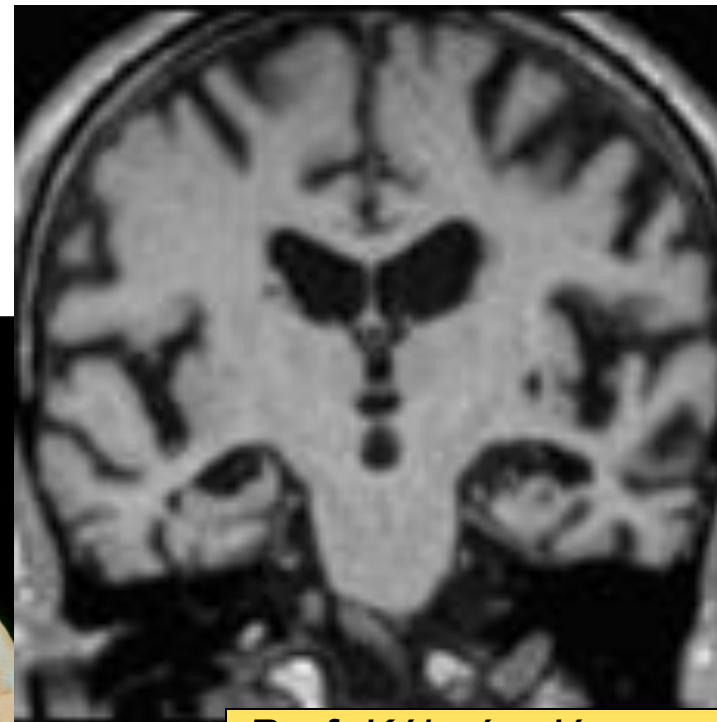
Alzheimer kór: a gyrusok keskenyek, a barázdák mélyek (a lágyagyhártyát levontuk)

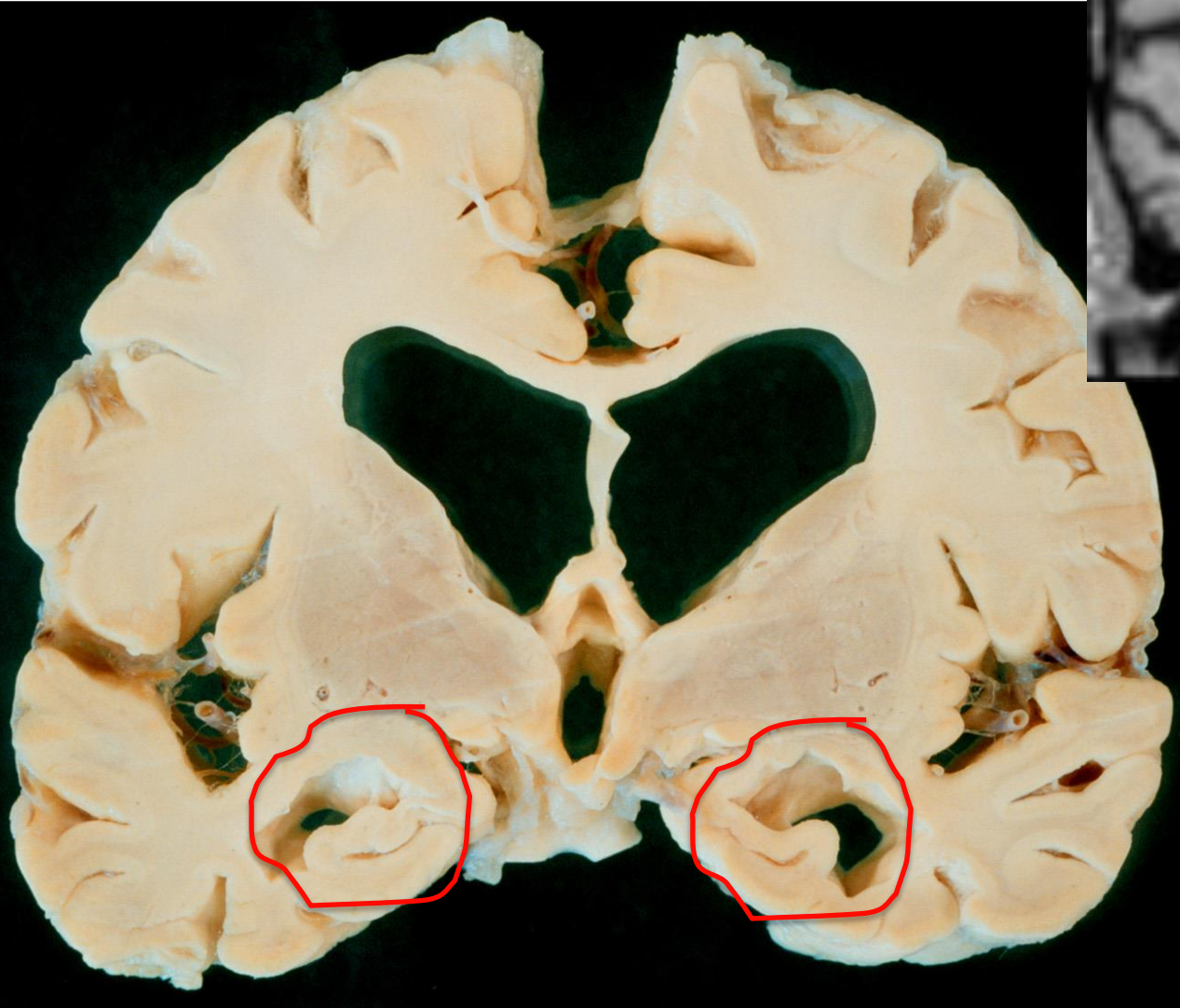
Makro

- Szervsúly ~1100 g
- Az agykéreg sorvadt ➔
a gyrusok keskenyek, a barázdák mélyek,
különösen sorvadt a temporalis lebeny mediális
része (*hippocampus, amygdala, entorhinális
kéreg - emlékezés, tanulás, érzelmi reakciók*)
- Másodlagos agykamratágulat: hydrocephalus ex
vacuo

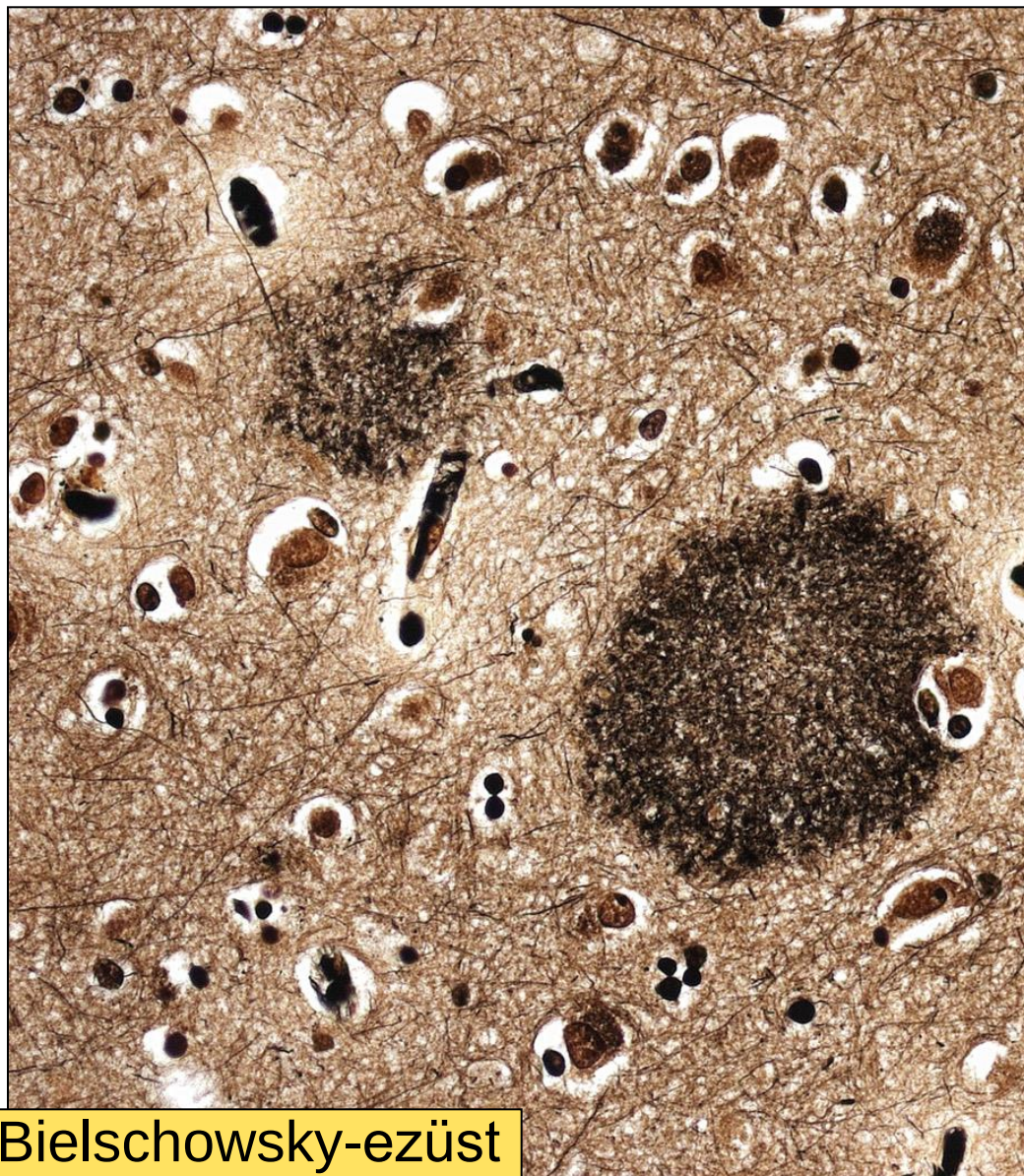
A temporális lebeny mediális struktúrái
különösen sorvadtak;

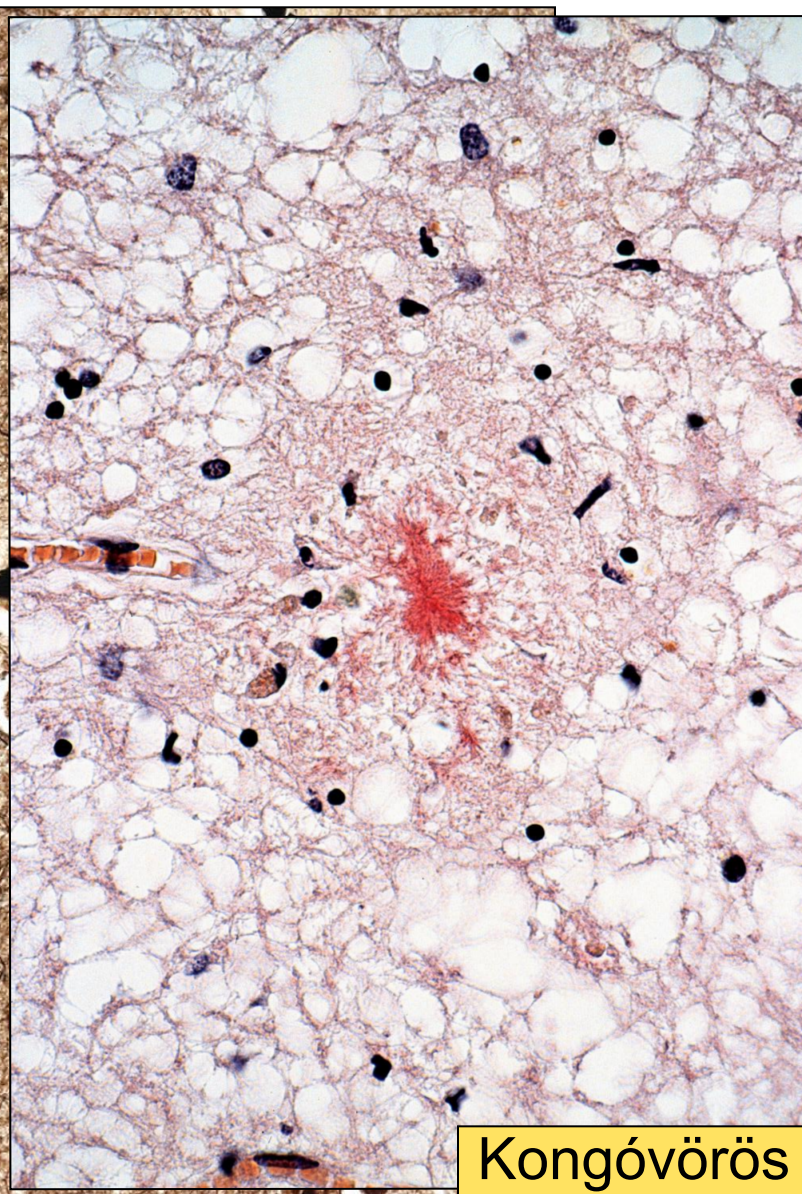
*Prof. Kálmán János,
Pszichiátriai Klinika*

A neuronok között plakkok: amyloid- β mag körül összecsavarodott neuritnyúlványok

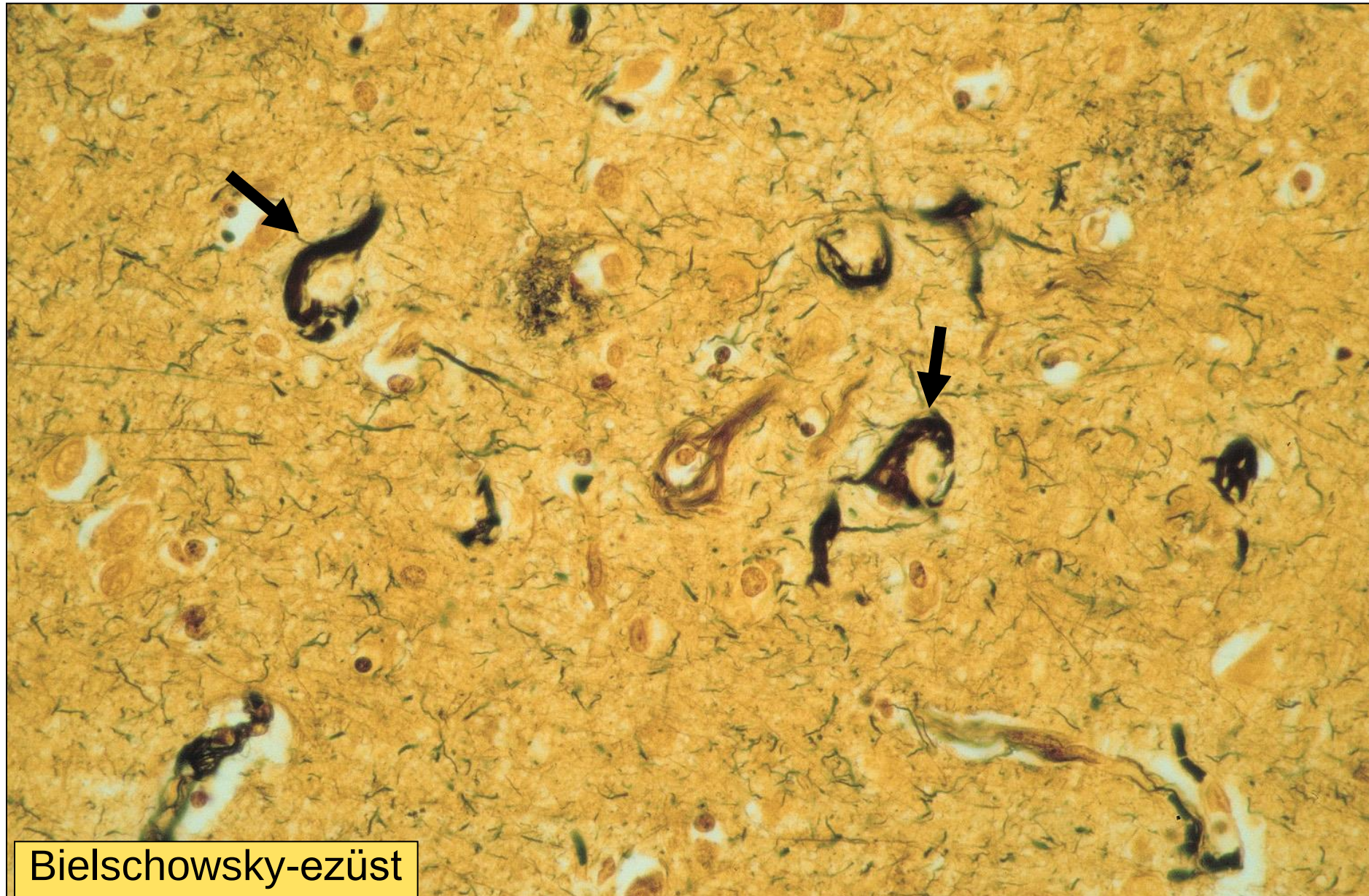

Bielschowsky-ezüst

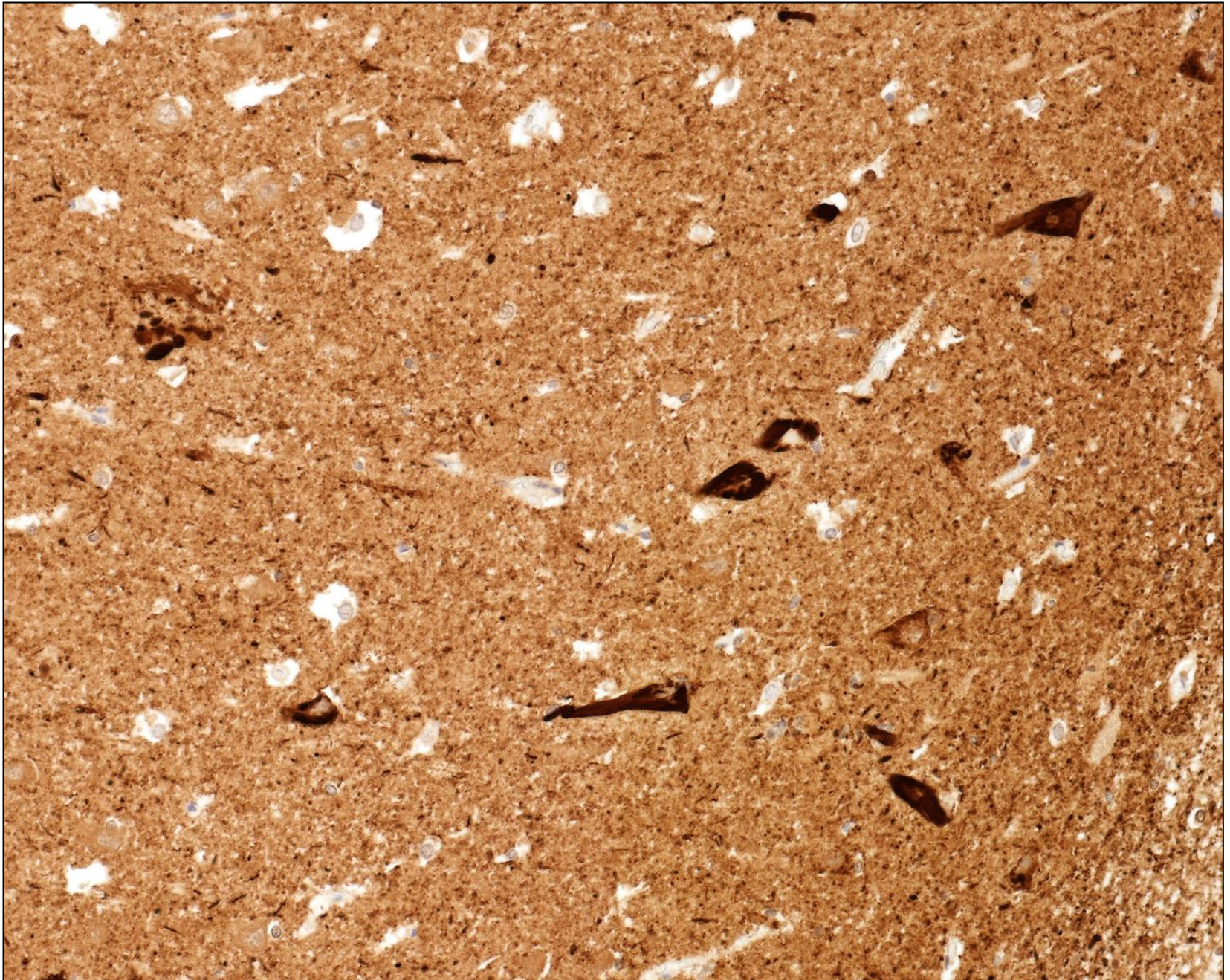
Kongóvörös

Neurofibrillaris csomó a neuronok cytoplasmájában (nyíl)

Bielschowsky-ezüst

A csomók intenzíven festődnek **tau** protein-ellenes antitesttel

Klinikum

- Az értelmi képességek: az emlékezés (először a frissen tanult információk felidézése), az ítélőképesség, az elvonatkoztatás, a problémamegoldás, stb. fokozatos csökkennek
- A beteg 5-10 év alatt leépül, önmagát nem tudja ellátni, a családtagjait nem ismeri fel; halál: hosszantartó ágybanfekvés következményeiben
- Dg pillérei:
  - Mini-Mentalis Státusz vizsgálattal a kognitív funkciók hanyatlása,
  - MRI-vel a hippocampus kétoldali sorvadása mutatható ki
  - A liquorban emelkedett az amyloid-béta és a tau szint

Dementia differenciáldiagnózisa

- Gyakori okok: Alzheimer kór > vascularis dementia: számos infarctus az agykéregben, v. subcorticalis vascularis dementia, v. stratégiai helyen, pl. a thalamusban keletkezett infarctus > a két betegség társulása
- Ritkább okok: Parkinson kór, Creutzfeldt-Jakob kór, Huntington kór, frontotemporalis dementiák, stb.

PARKINSONISMUS ÉS PARKINSON KÓR

PARKINSONISMUS – klinikai tünetegyüttes

- Kézremegés (tremor)
- Lassult akaratlagos mozgások (bradykinesia)
- Rigiditás (merev izmok)
- Apró lépésű, csoszogó járás (elesés gyakori)
- Kifejezéstelen arc
- Görnyedt testtartás

Parkinsonismus diff. dg-a

- Parkinson kór
- Cerebralis atherosclerosis ➔ basalis ganglionokban chronicus ischaemia
- KIR-i trauma, encephalitis, szénmonoxid v. metilalkohol mérgezés után

PARKINSON KÓR

- Gyakori, túlnyomóan sporadikus betegség; a tünetek a 60. év után kezdődnek
- Megbetegszik az agytörzs és a törzsdúcok nigrostriatalis dopaminerg rendszere
- *Normálisan az agytörzs pigmentált neuronjai axonjaik révén gátló neurotransmittert, dopamint juttatnak a striatumba [putamen, globus pallidus])*

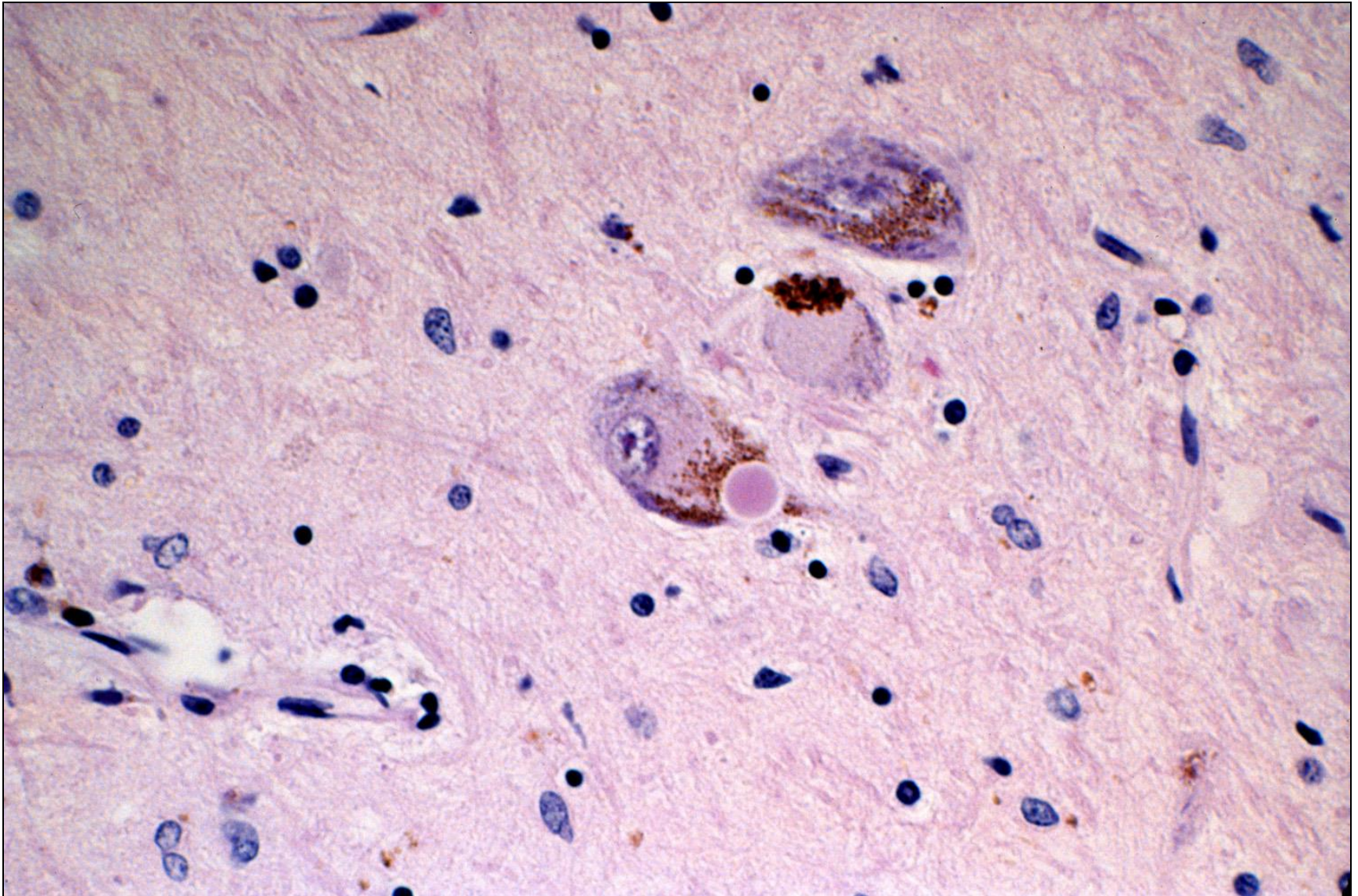
Pathogenesis

- Az agytörzs pigmentált neuronjai pusztulnak → a striatumban dopaminhiány
- Ennek oka sporadikus PK-ban nem ismert
- Öröklődő PK: több mint egy tucat mutációt írtak le, pl. az α -synuclein fehérje túlzott mértékű kifejeződése (lipidkötő fehérje a szinapszisokban)

Makro: a substantia nigra és a locus coeruleus
halvány, „depigmentálódott”

FM: a pigmentált neuronok pusztulása, a megmaradtakban a melanintartalom ↓, a cytoplasmában eo, kerek **Lewy-testek** (neurofilamentumokat, ubiquitint és α -synucleint tartalmaz)

Klinikum

- L-DOPA ↓ a motoros tüneteket, de nem lassítja a betegség előrehaladását
- A betegek 15%-ában dementia (FM: Lewy-testek a corticalis neuronokban is)
- Halál: hosszantartó ágybanfekvés következményeiben

AMYOTROPHIÁS LATERALIS SCLEROSIS

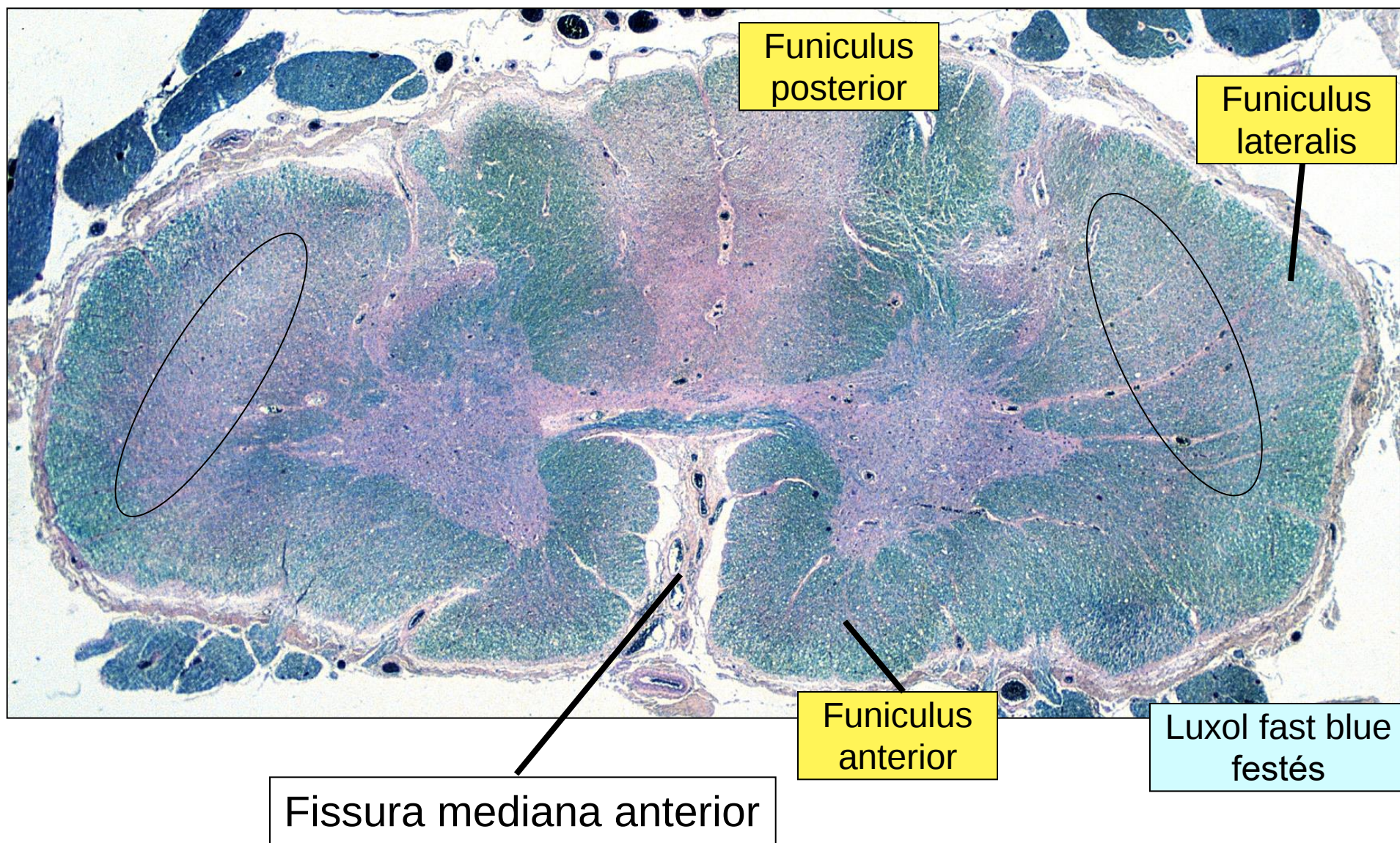
Pathogenesis

- Többnyire 40 év feletti férfiakban
- Többsége sporadikus
- A családi halmozódású esetekben rosszul csomagolt fehérje, pl. szuperoxid dizmutáz 1-fehérje (SOD-1) vagy TDP-43-fehérje halmozódik fel a motoros neuronokban, azok apoptosist idézve elő

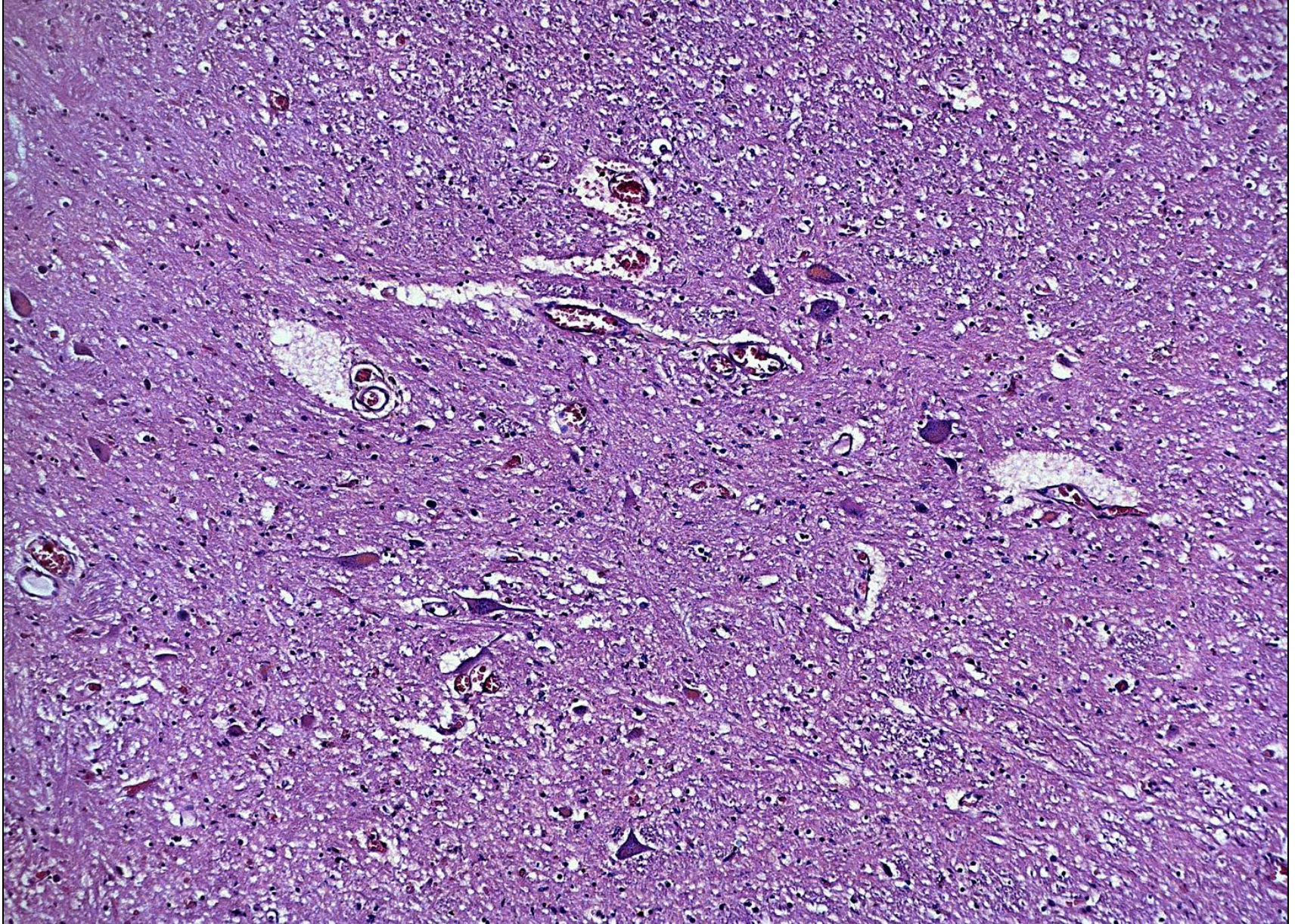
Morfológia

- A felső motoros neuronok (Betz-sejtek) progresszív pusztulása; a gyrus praecentralis sorvad →
- Gerincvelő: az oldalsó kötegi tr. corticospinalis-ban az axonok (és másodlagosan a myelinhüvelyük) fokozatosan eltűnnek, a helyükön gliosis („laterális sclerosis”) → a gv elülső szarvában a motoros neuronok száma fokozatosan csökken →
- Az alsó motoros neuronok axonjai hasonlóképpen eltűnnek → az általuk beidegzett harántcsíkolt izmok sorvadnak (neurogen izomatrophia: **amyotrophia**)

ALS: myelinfestéssel az oldalsó köteg corticospinalis tractusainak megfelelően rosthány mutatható ki

ALS: a gv elülső szarvában a motoros neuronok
szinte teljesen eltűntek

Klinikum

- Felső motoros neuronok károsodása: spasticitás (fokozott izomtónus $\pm$ izomgörcsök), élénk inreflexek és Babinski reflex
- Alsó motoros neuronok károsodása: fasciculatio (izomrángások); az izmok sorvadása miatt az izomerő fokozatosan gyengül → paralysis
- A betegség átlagosan 5 évig tart; **halálok:** légzési elégtelenség a légzőizmok gyengesége miatt

CREUTZFELDT-JAKOB KÓR

- Ritka; felnőttekben jelentkezik
- Vacuolumok keletkeznek a neuronokban és a gliasejtekben („szivacsos agysorvadás”, spongiform encephalopathia); demenciát okoz
- A neuronok sejtmembránjában lévő fehérje, a prion protein (PrP^C) betegsége

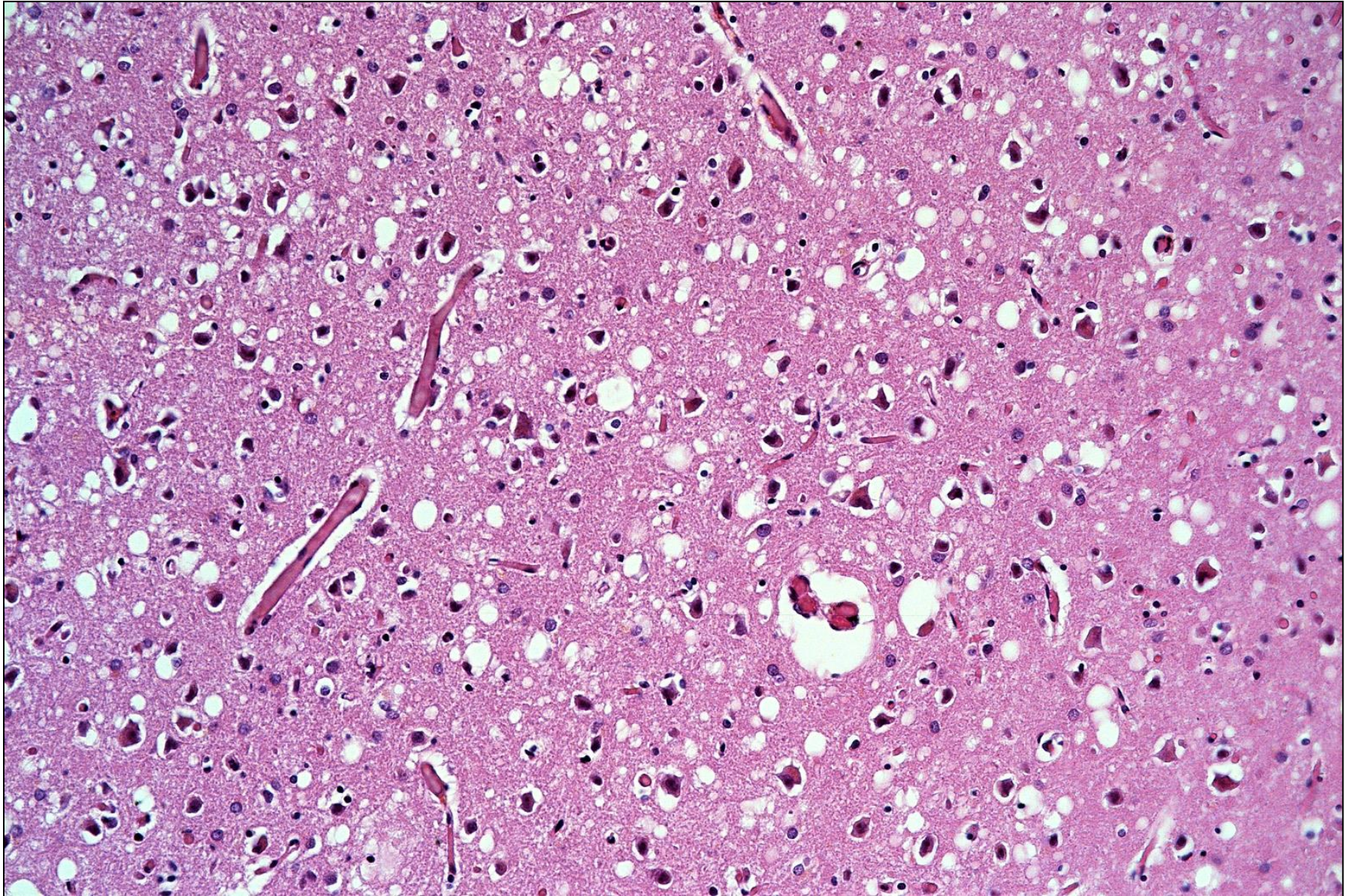
Pathogenesis

- A normális, oldékony PrP^{C} térszerkezete megváltozik és nem-oldékony, proteáz-rezisztenssé válik (PrP^{Sc})
- PrP^{Sc} spontán (sporadikus CJK), PRNP mutáció (örökletes CJK) vagy inoculatio hatására jön létre
- A PrP^{Sc} a szomszédos sejtek PrP^{C} fehérjéjét PrP^{Sc} -vé transzformálja; a PrP^{Sc} neurotoxikus hatású → betegség
- A szarvasmarha PrP-t kódoló PRNP génje az emberével egyezik; szarvasmarhák kergekórja emberi betegséget idézhet elő

Morfológia

- Makro: eltérés nem észlelhető
- FM: a neuropil és a neuronok vacuolisatiója a szürkeállományban, a n. caudatus-ban és a putamen-ben → súlyos neuronpusztulás, helyén reaktív gliosis

CJ-kór: szivacsossá vált neuropil, gliosis

Klinikum

- Hónapok alatt dementia + piramidális és extrapiramidális tünetek
- A tünetek jelentkezése után 6-12 hónappal halál

A KÖZPONTI IDEGRENDSZER FERTŐZÉSES BETEGSÉGEI

A kórokozók behatolása

- **Vérárammal:** többnyire az arteriás keringéssel; a leggyakoribb fertőződési mód
- **Inoculatio révén:** nyílt koponyacsonttörés során vagy elfertőződött sebészi sebből
- **Per continuitatem:** paranasalis sinus empyemából, gennyes otitis mediából
- **Axonok mentén:** a veszettség vírusa a perifériás idegek közvetítésével jut az agyba

Megnyilvánulási módok

- **Meningitis:** a fertőzés és az izzadmányképződés csak a subarachnoidalis térre lokalizálódik (leptomeningitis) v. az agyállományra is ráterjed (meningoencephalitis)
- **Agytályog:** az agy körülírt bakteriális gyulladása
- **Encephalitis:** az agyállomány gyulladása; leggyakrabban vírusok okozzák
- **Myelitis:** a gerincvelő gyulladása

HEVENY BAKTERIÁLIS MENINGITIS

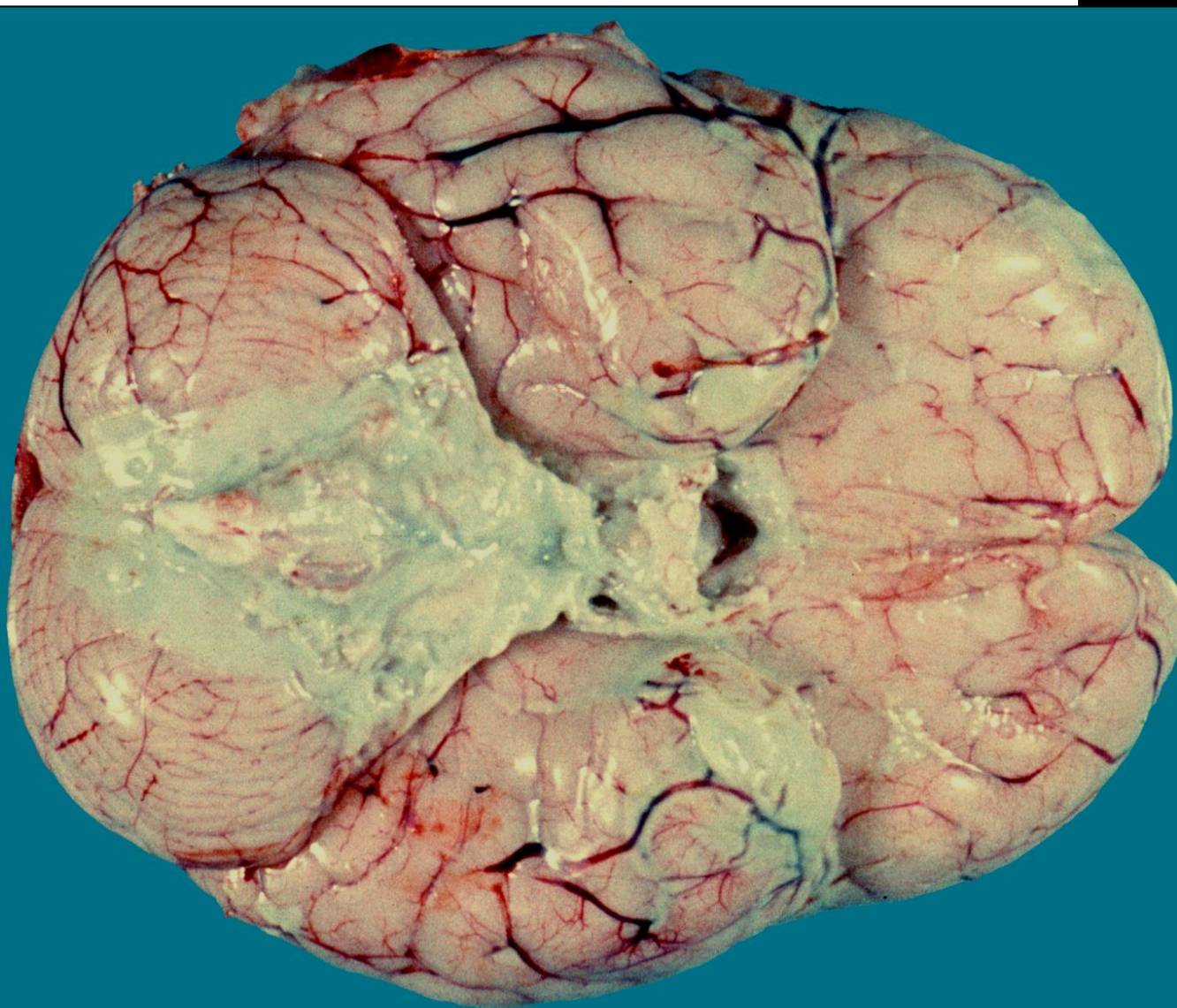
Kórokozók

- Újszülöttek: E. coli, Streptococcus (B csoport)
- Csecsemők, gyermekek: Str. pneumoniae
- Serdülők, fiatal felnőttek: Neisseria meningitidis
- Idősek: Streptococcus pneumoniae, Listeria monocytogenes

Morfológia

- Az agy vizenyős, vérbő
- A subarachnoidalis térben genyves izzadmány
- FM: az exsudatum élő és elhalt neutrophilekből áll

Heveny gennyes meningitis: tejfölszerű izzadmány az agy és a gerincvelő subarachnoidalis terében

Klinikum

- Súlyos főfájás, tarkóköötöttség
- Láz, émelygés, hányás
- Lumbalpunctio: a liquor zavaros v. gennyes, ↑ nyomással ürül; jellegzetességei: granulocytosis, fehérjetartalma ↑, cukortartalma ↓

Kimenet

- Okozhat halált
- Az izzadmány szervül ➔ meningealis fibrosis ➔ obstructiv hydrocephalus
- Gyógyulhat nyom nélkül, ha a kórokozó az antibiotikumra érzékeny és a szert időben és megfelelő adagban adják

HEVENY VIRÁLIS MENINGITIS

- Leggyakoribb kórokozók: enterovirusok (echo, coxsackie, polio)
- FM: a lágyagyhártyai teret lymphocyták szűrik be
- **Klinikum:** meningealis izgalmi tünetek; a liquorban lymphocytosis, a fehérjetartalom mérsékelten emelkedett, a liquorcukor élettani értéken
- Önmagától gyógyul

AGYTÁLYOG

Az agyállomány körülírt gennyedése, pyogen kórokozók (Str., Sta) idézik elő.

Hajlamosító tényezők:

- Empyema az orr melléküregeiben (*frontalis, maxillaris, ethmoidalis, sphenoidalis*) → rhinogen AT; gennyes otitis media v. mastoiditis → otogen AT
- Bronchiectasia
- Sepsis; septicus embolisatio infectiv endocarditis vegetatiojából

Morfológia

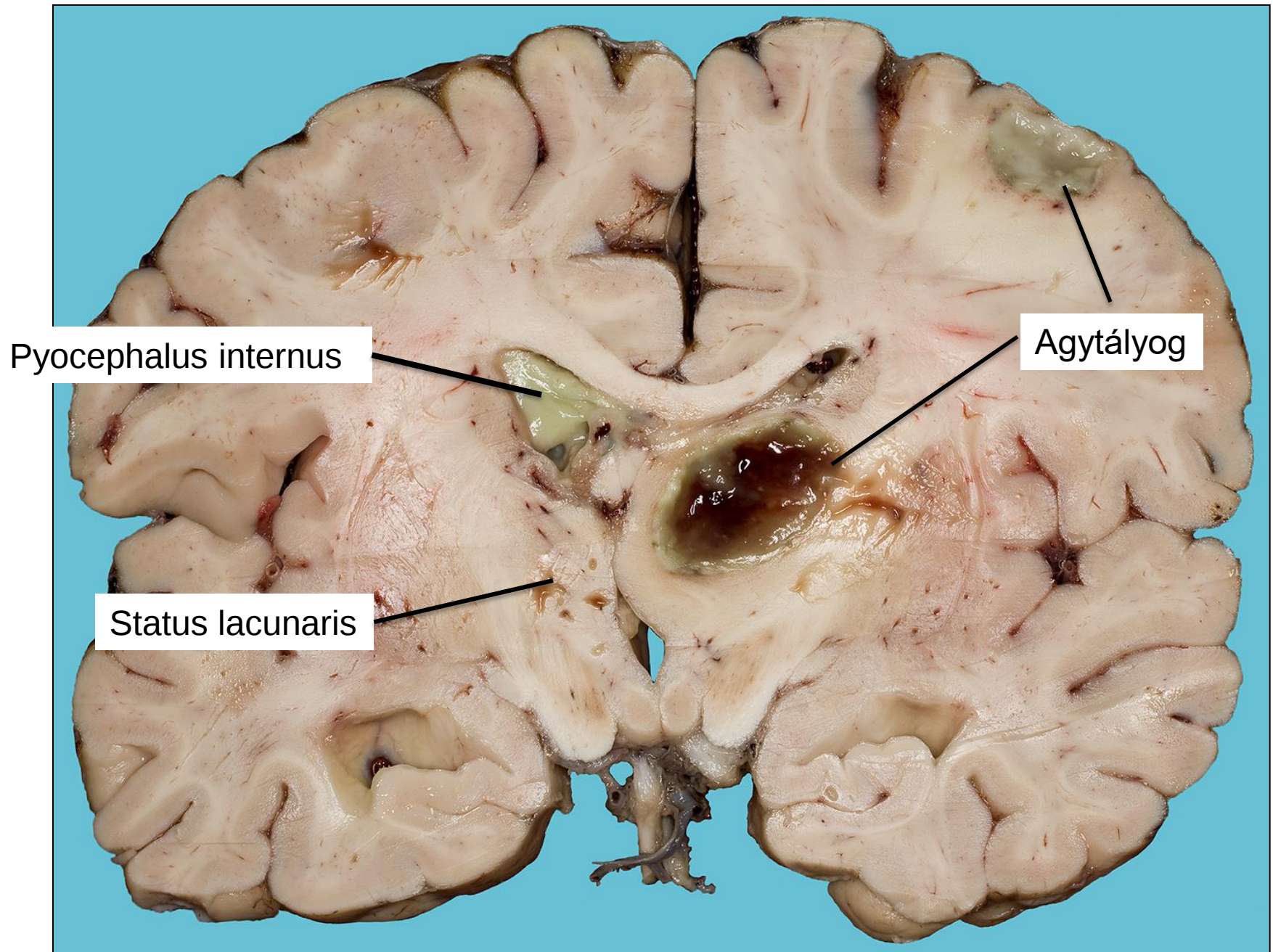
- **Egygócú:**
rhinogen AT - a homloklebenyen;
otogen AT - a halántéklebenyen v. a kisagyban
- **Többgócú:** ha sepsis v. septicus embolisatio okozza
- FM: gócos necrosis, helyén genny, köpenyszerűen agyvizenyő övezi;
Idősülés: ksz-es tok, kívülről reaktív gliosis

Multiplex agytályog CT-felvételen: necroticus üreg, tályogfal, körülötte vizenyő

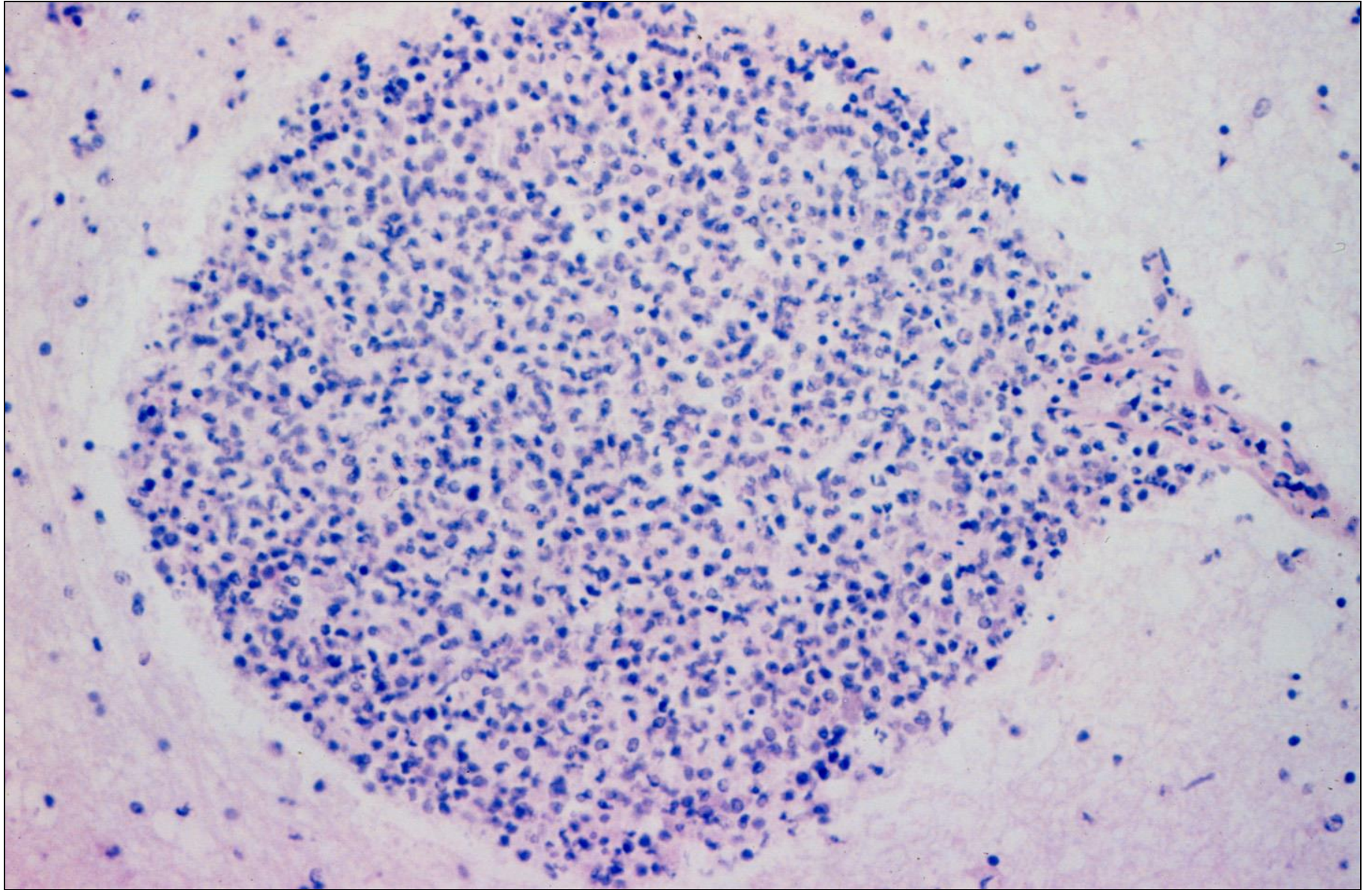

Prof. Palkó András szivességéből, SZTE Radiológiai Klinika

Multiplex agytályog, pyocephalus internus-szal szövődött; melléklet: status lacunaris

Heveny agytályog (gliosis: Ø)

A gerincvelőben idült tályog (paraplegiát okozott)

Szövődmények

- Agykamrába tör: pyocephalus
- Subarachnoidalis térbe tör: meningitis $\pm$ sinus sagittalis thrombosis
- Térfoglalás + agyvizenyő $\rightarrow$ beékelődés

Klinikum

- Láz
- ↑ koponyaűri nyomás, egyénenként változó gócos neurológiai tünetek
- Okozhat halált

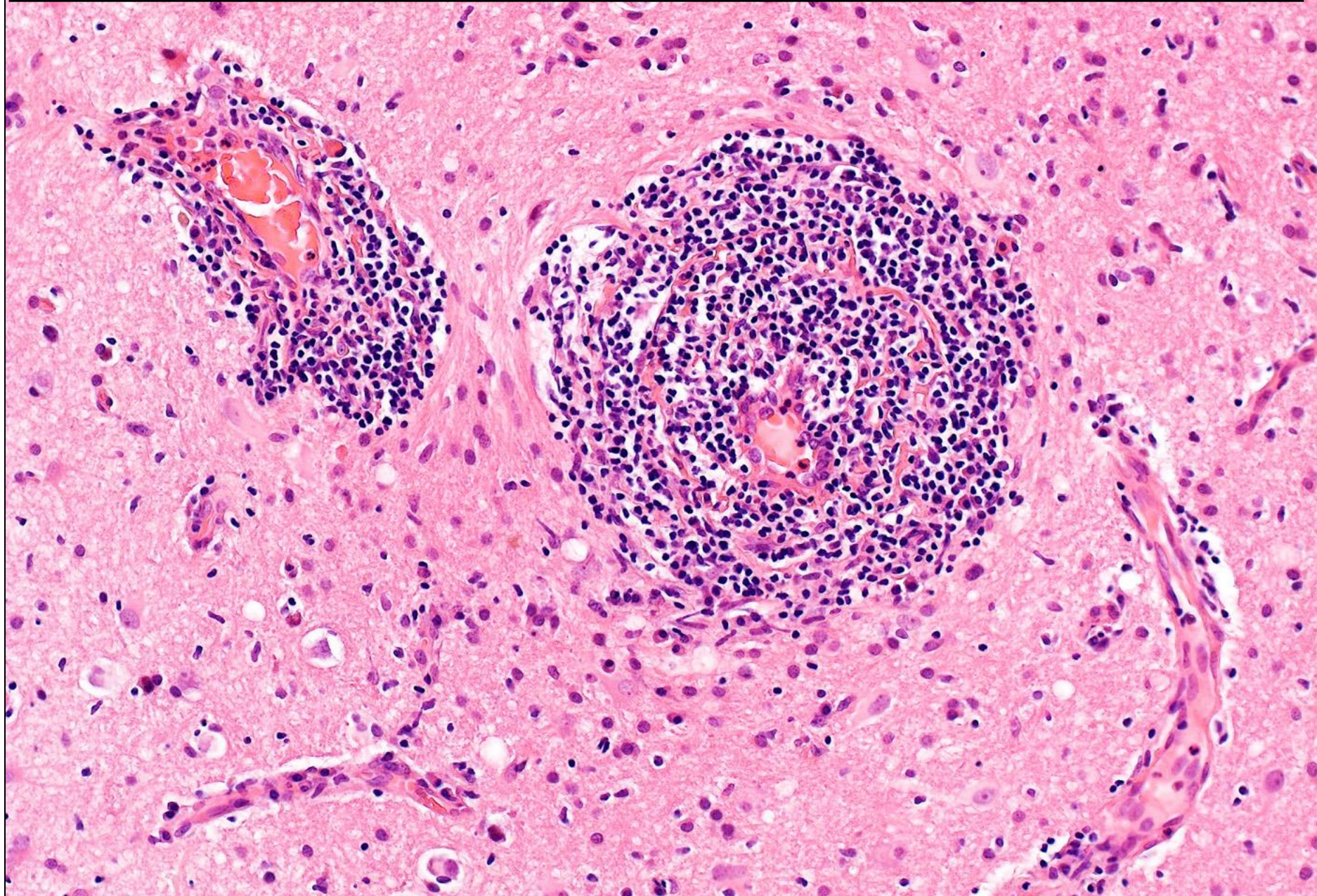
VIRUSOS ENCEPHALITIS

- Az agyi parenchyma fertőződése, általában a lágyagyhártya gyulladása is fennáll (meningoencephalitis)
- A megnyilvánulás klinikai és patológiai spektruma széles

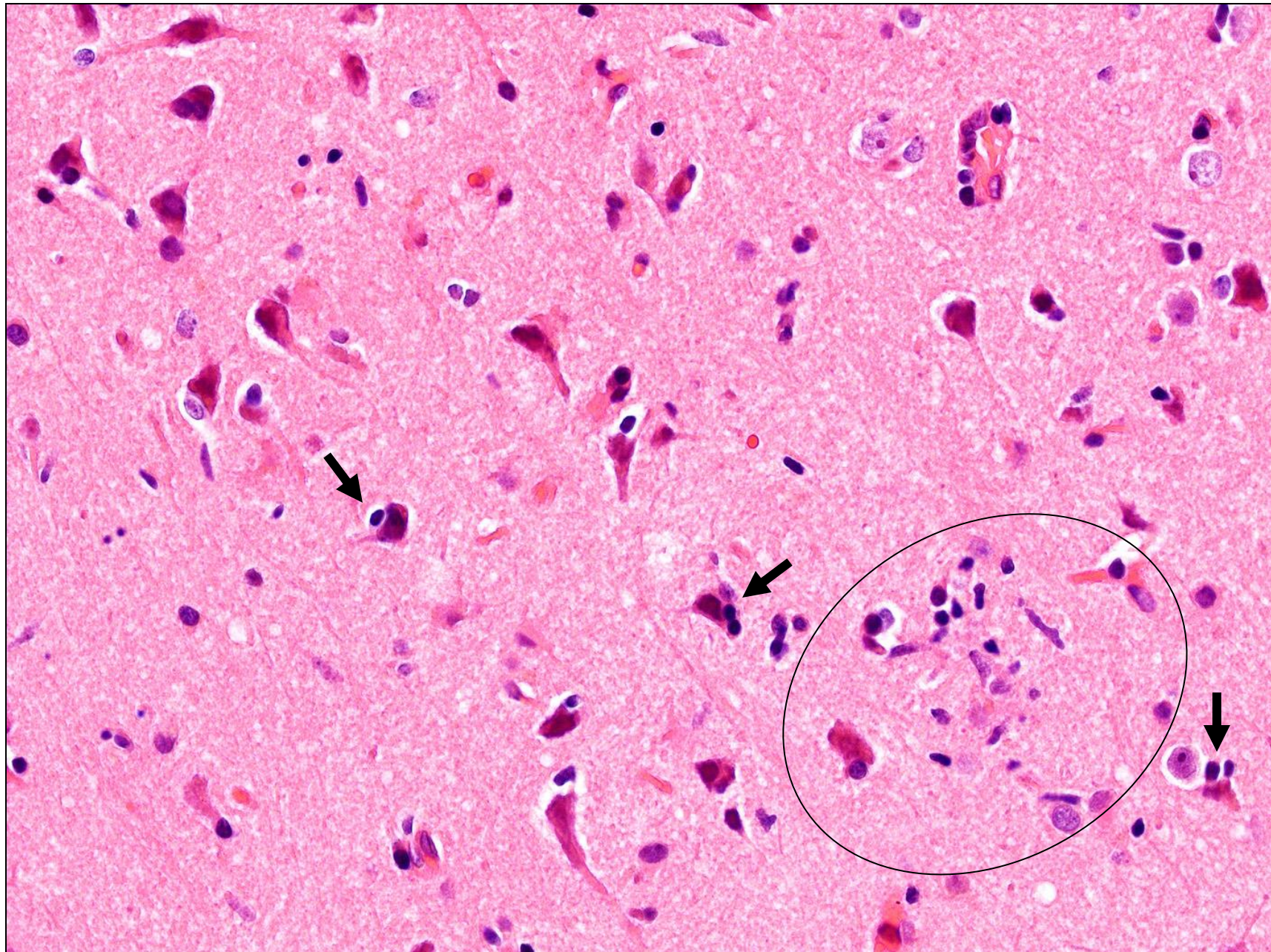
Általános morfológiai jellegzetességek

- Lymphocyták infiltrálják a vizenyős, kiszélesedett perivascularis tereket (ly-köpeny)
- A károsodott/elpusztult neuronokat microglia-sejtek övezik és takarítják el (neuronophagia és microglia nodulusok)
- A vírusok szelektíven fertőznek neuronokat (FM: zárványtestek), ill. az agy egy kitüntetett részét

Perivascularis lymphocyta köpeny encephalitisben

Microglia nodulus (kör), ill. neuronophagia (nyíl) encephalitis-ben

Kullancs encephalitis

- A vírus gazdaszervezete az állatok, az ember a vírussal kullancs v. moszkító csípése révén fertőződik
- A betegség lehet járványos
- Morf.: diffus E., kiterjedten gócos necrosisok a szürke- és a fehérállományban
- Klinikum: görcsroham, zavartság, delirium, majd coma; okozhat halált

1-es típusú herpes simplex virus encephalitis

- A sporadikus E. gyakori oka; gyermekekben, fiatal felnőttekben jelentkezik
- A betegek 10%-nál korábban herpes labialis zajlott le
- Morf.: vérzéses-necrotizáló E., főként a **temporalis lebenyekben** és az orbita fölötti frontális lebenyrészletekben; intranuclearis zárványtestek a neuronokban és a gliasejtekben
- Halálos lehet

Cytomegalovirus encephalitis

- AIDS-es betegek 15-20%-ában CMV E
- Morf.: periventricularis necrotizáló E., melyhez vérzéses ependymitis társul;
„bagolyszem” zárványtest a neuronok, a gliasejtek, az endothelsejtek és az ependymasejtek magjában
- Halálos lehet

Varicella-zoster virus (herpes zoster)

- Bárányhimlő fertőzés után a vírus a n. trigeminus ganglionjában/dorsalis gyökben lappang, reaktiválódásakor a bőr fájdalmas hólyagosodása jön létre egy, a beidegzett dermatomának megfelelő területen (**övsömör**)
- Önmagától gyógyul, de okozhat állandósult fájdalommal járó postherpeses neuralgia sy-t
- A VZV necrotizáló E.-t okozhat immunszuprimált egyénben

CRYPTOCOCCOSIS

- A *Cryptococcus neoformans* sarjadzó gombát a galambok ürüléke terjeszti; fertőződés: a kiszáradt ürülék porának a belélegzésével
- Immunhiányos egyénben opportunista fertőzésként jelentkezik
- Morf.: Idült meningitis v. meningoencephalitis → meningealis fibrosis → hydrocephalus
- A kezeletlen esetek halálosak

AZ AGY TOXIKUS ÉS SZERZETT METABOLIKUS BETEGSÉGEI

Ide tartoznak

- B1-vitamin hiány és az alkohol-okozta károsodások
- Heroinfogyasztás pathológiája
- Hypoglycaemia, hyperglycaemia
- Hepatikus encephalopathia

B1-VITAMIN (TIAMIN) HIÁNY

- Az aktív molekula a tiaminpirofoszfát (TTP): fenntartja az idegsejtek membránjainak az integritását és az ingerületátvitelt
- A tiaminhiány alkoholistákban alakul ki
- A tiaminhiány célszervei: az agy, a perifériás idegek, a szív

AZ ALKOHOLFOGYASZTÁS PATOLÓGIÁJA

- Heveny mérgezés (*ld. első félév*)
- Az idült toxicatio a B1-vitamin hiányállapottal együtt számos betegség oka:
  - a) Wernicke-Korsakoff sy
  - b) Kétoldali szimmetrikus polyneuropathia
  - c) Agykéreg sorvadása
  - d) Kisagyi vermis sorvadása: ataxia, bizonytalan járás, tremor és nystagmus
  - e) Centralis pontin myelinolysis
  - f) Magzati alkohol sy

Agy - Wernicke-Korsakoff sy

- **Morf.:** gócos vérzés és elhalás a corpora mamillaria-ban, a III. és a IV. agykamra körüli struktúrákban, a kisagyban és a chiasma opticumban, melyhez neuronpusztulás, reaktív gliosis és a kisagy sorvadása társul
- **Klinikum:** psychosis (confabulatio, hallucinatio, zavartság), memóriazavar, nystagmus, ataxia

Perifériás idegek - kétoldali szimmetrikus polyneuropathia

- Morf.: a motoros és az érző idegekben a myelinhüvelyek degenerációja és az axonok körülírt pusztulása; károsodnak a reflexívek
- Klinikum: alsó végtagi tünetek: érzéketlenség, bizsergés a lábfejekben, az érzés fokozatos eltűnése, hyporeflexia, izomgyengeség

Szív - dilatativ CMP

- Petyhüdt myocardium, mind a négy üreget magába vonó tágulat + a pitvarokban fali vérrög

Magzati alkohol sz

Alkoholista nők újszülöttjénél jelentkezik

Jellemzők:

- Alacsony születési súly
- Lassú psychomotoros fejlődés
- ± A neuronok migrációs zavarai
- ± Microcephalia → szellemi visszamaradottság
- ± Szűk szemrések, maxilla hypoplasia
- ± Kamrai septumdefectus, stb.

A HEROINFOGYASZTÁS PATOLÓGIÁJA

- A legveszélyesebb kábítószer; ópiátszármazék, a KIR-hez kötődik
- **Túladagolás** ➔ hirtelen halál
  - nyúltvelői légzőközpontbénulás,
  - halálos arrhythmia/szívmegállás,
  - vagy hypersensitiv tüdővizenyő miatt

Rendszeres élvezése:

- Bőrelváltozások: a tűszúrások helyén hegesedés, venathrombosis, tályog, phlegmone, kifekélyesedés
- Tűcserével átvitt fertőzések: AIDS, virus-hepatitis, Staph. Aureus
- Tüdő: granulomák, gyakran a beinjektált talkum kristályok („hígító” por) váltják ki; St. aureus- infectiv endocarditis a tricuspidalis billentyűn → tüdőtályogok
- Meningitis, az agy egyéb fertőzései
- Idegek: peripheriás neuropathia
- Vese: sec. focalis-segmentalis glomerulosclerosis

HYPOGLYCAEMIA

- Hatása az O_2 megvonás hatásához hasonlít, ui. a neuronok működéséhez O_2 és glükóz szükséges
- Az agykéreg nagy piramissejtei, a hippocampus piramissejtjei és a Purkinje-sejtek károsodnak a leghamarabb
- Súlyos hypoglycaemiában az agy összes neuronja globálisan károsodik

HYPERGLYCAEMIA

- Nem kezelt cukorbetegségben, diabeteses ketoacidotikus comában (I-es típusú DM) nemketotikus hyperosmolaris comában (II-es típusú DM) áll fenn
- A beteg kiszárad, majd zavartság, végül coma alakul ki → kezeletlen esetben halál
- A folyadékpótlást fokozatosan kell végezni, mert az erélyesen és gyorsan végzett infundálás súlyos agyvizenyőt gerjeszt

HEPATIKUS ENCEPHALOPATHIA

Előrehaladott cirrhosisban a májsejtműködés jelentősen ↓ + portocavalis söntök alakulnak ki → az agyat olyan anyagok érik (*endogen intoxicatio*), melyek normálisan a májban metabolizálódnak

- **Morf.:** májelégtelenség jelei: icterus, vérzések, stb.
- Idült encephalopathia: astrocytosis a szürkeállományban és a törzsdúcokban
- **Klinikum:** A viselkedés finom változása → zavartság → coma → halál

Heveny encephalopathia gyilkos galóca mérgezésben: diffus oedema ± beékelődés

VELESZÜLETETT RENDELLENESSÉGEK

Csoportosításuk

- Velőcső defektusok (gyakoriak)
- Előagyi rendellenességek
- Fossa posterior anomáliák

VELŐCSŐ DEFEKTUSOK

- Az embryoban elmarad a velőcső záródása, a defektus kialakulhat cranialisan, ill. spinalisan
- **Dg.:** a magzat UH vizsgálata igazolja a defektust ➔
ha súlyos: a terhesség megszakítása

Cranialis defektusok

- 1) Anencephalia
- 2) Encephalocele

Anencephalia

- A calvaria és az agyféltekék hiányzanak
- A koponyaalapon érdes granulatiós szövet (area cerebrovasculosa)
- Halálos

Dr. Kaizer László, SZTE Pathologia

Encephalocele

Koponyadefektuson
keresztül kóros
agyszövet
türemkedik elő

A defektus a fossa
posteriorban vagy
occipitalisan van

Halálos

Spinalis defektusok: jobbra lumbosacralisak

1) Rachischisis (spina bifida)

- A csigolyaív hiányzik, a gv és a meninxek eltérés nélkül
- Többnyire tünetmentes

2) Meningocele, ill. myelomeningocele

- A hiányzó csigolyaíveken keresztül meningealis zsák, vagy meninx és gv türemkedik elő
- Klinikum: Lábakban motoros és érző zavar; vastagbél és hólyag incontinentia
- Halál: bacterialis meningitis

Myelomeningocele és rachischisis

Dr. Kaizer László, SZTE Pathologia

ELŐAGYI RENDELLENESSÉGEK

Microencephalia

- Kórosan kicsi agytömeg
- Chromosoma eltéréseknél, foetalis alcohol sy-ban, in utero szerzett HIV-fertőzésben

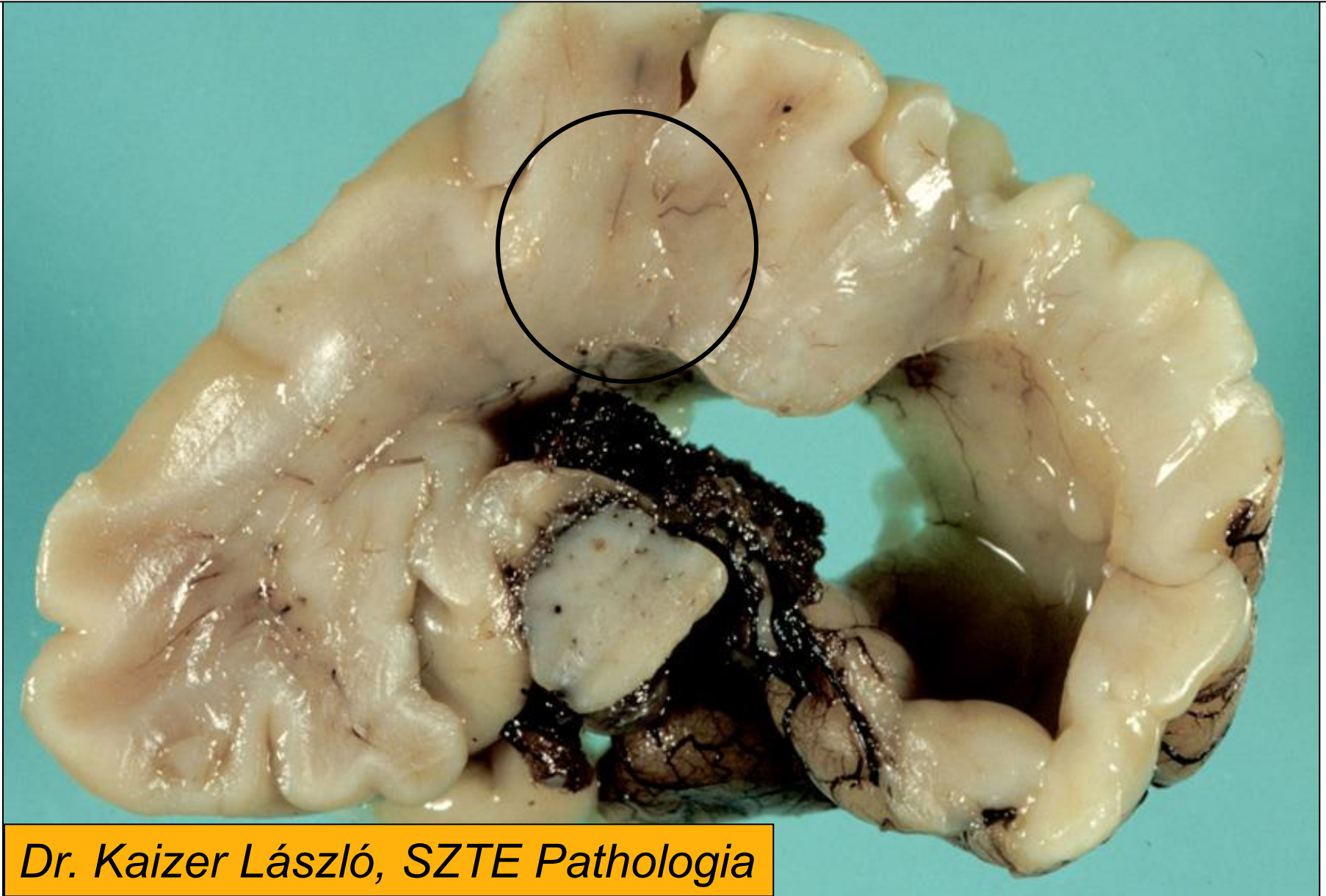
Holoprosencephalia

- A nagyagyféltekék a középvonalban nem teljesen válnak el egymástól
- 13-as trisomiában (Patau sy), foetalis alcohol sy-ban

Corpus callosum agenesis

- Mentálisan retardáltakban fordul elő

Holoprosencephalia: a hemispheriumok nem váltak el egymástól

Dr. Kaizer László, SZTE Pathologia

Corpus callosum agenesis

Dr. Kaizer László, SZTE Pathologia

FOSSA POSTERIOR ANOMÁLIÁK

- Arnold-Chiari malformatio
- Dandy-Walker malformatio
- Összetett rendellenességek; a kisagyat, az agytörzset és a gv-t érintik, hydrocephalus-szal járnak; halálosak

PERINATALIS AGYKÁROSODÁS

Az idegrendszeri károsodás gyakori oka, szülés közben vagy napokkal utána keletkezik

3 manifestatio

1) Subependymalis vérzés

IRDS-ben szenvedő koraszülöttnél az ependyma alatt a n. caudatusban és a thalamusban vérömleny

Szövődmény: **haemocephalus** → halál; a túlélőkben a vérzés szervül → obstructiv hydrocephalus

2) A fehérállomány necrosis

Periventricularis leukomalacia alakulhat ki IRDS-hez, shockhoz, sepsishez, cong. vitiumhoz társuló hypoxiában → cysticus laesiók mindkét hemispherium-ban: **multicysticus encephalopathia**

3) A szürkeállomány károsodása

Létrejöhethet hypoxiában, fertőzéshez társultan → neuronpusztulás → gliosis: mozgáskiesés és egyéb idegrendszeri deficit tünetek (**cerebralis bénulás**)